

Kenmerk 2010 T 123

18 juli 2011

De Beoordelings- en Adviescommissie (verder ook: BAC) van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Regeling) het volgende advies inzake de klacht van:

geboren op _____,
wonende te _____,
klager,

tegen:

overleden _____,
bij leven frater aangesloten bij de Congregatie
Fraters van Utrecht,
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna te noemen de aangeklaagde.

1. De procedure

Na de zitting op 10 januari 2011 te Utrecht heeft de BAC naar aanleiding van een brief van klager d.d. 15 januari 2011 op 31 januari 2011 een tussenbeslissing genomen, waarin aan de Provinciaal Overste van de Congregatie Fraters van Utrecht, _____, werd verzoekt om uiterlijk binnen vier weken na ontvangst van deze tussenbeslissing een schriftelijke reactie op genoemde brief van klager te doen toekomen aan Hulp en Recht. De BAC heeft vervolgens een brief d.d. 14 april 2011 ontvangen van _____.

Op 27 april 2011 is nog een brief van klager binnengekomen, waarin hij nogmaals - ter zitting van 10 januari 2011 had hij dit ook reeds toegelicht - wil benadrukken dat hij zijn klacht tegen aangeklaagde reeds kenbaar had gemaakt middels zijn brief van 18 februari 2010 aan _____ dus voordat het grote seksschandaal binnen de R.K. kerk in Nederland via de media in de openbaarheid kwam.

Voorts zijn nog twee brieven van mr. , de juridisch adviseur van klager, binnengekomen, respectievelijk op 2 mei 2011 (met als bijlage de brief d.d. 11 januari 2011 van de en op 15 juni 2011.

2. De klacht

De klacht, zoals reeds in de tussenbeslissing d.d. 31 januari 2011 opgenomen, luidt:

2.1 Op 13 à 14-jarige leeftijd heeft klager op de te gezeten.

was toen hoofdfrater (directeur van de school).

In ieder geval twee keer, wellicht zelfs wel een derde keer, moest klager, nadat hij de klas was uitgestuurd, zich melden bij Klager werd die keren door begeleid naar een rommelige ruimte waar hij eerst de opdracht kreeg om in zijn eenkje daar op te ruimen. Na verloop van tijd kwam weer terug en moest klager voor straf zijn broek en onderbroek uittrekken, waarna hij afwisselend op zijn rug en buik op de schoot van moest gaan liggen. Die schoot werd vrijgemaakt, doordat -zijn toog optrok. sloeg klager op zijn billen en als klager op zijn rug op schoot lag, dan zat met klagers hand aan de piemel van klager. Klager schaamde zich bij die handelingen en verafschuwde . Het is klager niet bekend of klaarkwam, maar aan zijn gehijg te horen en aan zijn rode hoofd te zien, moest volgens klager wel een bevrediging zijnerzijds hebben plaatsgevonden. Voor het verlaten van de ruimte meldde altijd aan klager: “Denk erom dat je er met niemand over praat, want dan tref ik maatregelen”.

Nog voordat klager zijn diploma had gehaald, heeft bij de ouders van klager aangegeven dat klager van school af moest. Hierbij werd aan de ouders gezegd dat klager creatieve gaven had en dat hij er wel voor zou kunnen zorgen dat klager elders kon worden te werk gesteld. De ouders van klager waren de frater dankbaar, klager bleef echter achter met de geestelijke wonden. Klager heeft zodoende zijn school niet afgemaakt.

2.2 Klager is op seksueel gebied altijd terughoudend geweest in woord en daad. Hij heeft sinds genoemde gebeurtenissen seks vunzig en goor gevonden. Klager kon er thuis niet over

praten, daar hij toch niet zou worden geloofd. Klager heeft zijn communie als heiligschennis ervaren, hij walgde van zichzelf.

Klager komt uit een gezin van vijf kinderen. Zijn oudste broer is priester geworden. Klager heeft gedurende zijn pubertijd en in de periode daarna een minderwaardigheidscomplex opgelopen. De negatieve ervaringen staan hem nog steeds duidelijk voor de geest en de last daarvan is nog steeds een drukkende belasting voor hem.

2.3 Klager wil genoegdoening, erkenning en verontschuldigen. Klager neemt alleen genoegdoening met excuses die op papier zijn gezet, een mondelinge verontschuldiging is voor hem niet voldoende. Ter zitting heeft klager aangegeven niet een schadevergoeding als doel te hebben met de klachtprocedure.

3. Het verweer

Zoals reeds in de tussenbeslissing van 31 januari 2011 opgenomen:

heeft aangegeven dat hij niet kan nagaan wat er in het klaagschrift wordt vermeld, hetgeen zeker niet wil zeggen dat hij de woorden van klager op welke manier dan ook in twijfel wil trekken. is er in de loop van tijd van overtuigd geraakt dat de impact van een dergelijke ervaring van seksueel misbruik zeer groot is. De gevolgen die het misbruik door heeft gehad voor het persoonlijk leven van klager be- treurt frater zeer. Graag had hij persoonlijk verontschuldigen willen aanbieden aan klager, maar tot op heden was daar helaas nog geen mogelijkheid voor geweest daar kla- ger had aangegeven geen behoefte te hebben aan een gesprek.

Over de genoegdoening en schadevergoeding geef aan dat alleen een derde onafhankelijke persoon daarover een uitspraak zal kunnen doen. heeft ter zitting aangegeven dat er nog geen andere klacht bekend is ten aanzien van , wat natuurlijk niet uitsluit dat er wel sprake van verder seksueel misbruik kan zijn geweest. heeft ter zitting nogmaals benadrukt dat hij altijd bereid is tot een gesprek met klager.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Regeling.

4.3 Er zijn ongeveer achtenzestig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Mede door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Vast staat in ieder geval dat aangeklaagde in de door klager genoemde periode directeur was van de . Voor de BAC is aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. De BAC is hiervan overtuigd geraakt niet alleen door de wijze waarop en de details waarmee klager zijn - authentiek - verhaal heeft verteld, maar ook door hetgeen in de verklaring d.d. 11 januari 2011 van naar voren is gekomen. Hieruit blijkt dat er sprake is van een tweede verwijt tegen aangeklaagde, hetgeen ook door de Overste is bevestigd, zowel mondeling tijdens het gesprek met klager als schriftelijk in zijn brief d.d. 14 april 2011.

De BAC acht de inhoud van de verklaring van d.d. 11 januari 2011 dienstig als steunbewijs voor de aannemelijkheid van het seksueel misbruik van klager door aangeklaagde. Door is inmiddels officieel bij Hulp en Recht een klacht ingediend tegen aangeklaagde.

4.4 Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest, te meer daar aangeklaagde directeur was van de school en in die hoedanigheid juist een voorbeeld functie had.

4.5 Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De BAC zal zich daarom bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. De BAC verwacht wel dat erkenning van het misbruik door de kerk zal bijdragen aan de verwerking van een en ander door klager. De Overste heeft daartoe reeds een eerste stap gedaan door ter zitting namens de Congregatie het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen. Ook tijdens het gesprek dat met klager heeft plaatsgevonden kort na de zitting heeft de Overste wederom begrip getoond voor de situatie van klager.

De BAC zal de Congregatie adviseren te onderzoeken in hoeverre zij klager verdere hulp en bijstand kan verlenen. Wellicht kan het voor het verdere verwerkingsproces van klager zinvol zijn als een tweede (afsluitend) gesprek op korte termijn met de Overste plaatsvindt.

5. Het advies

De Beoordelings- en Adviescommissie adviseert de Provinciaal Overste van de Fraters van Utrecht de klacht **gegrond** te verklaren en adviseert zoals hiervoor onder 4.5 weergegeven.

Dit advies is vastgesteld op 18 juli 2011 door: mr. M.A.F. Tan-de Sonnaville, prof. dr. W.H.G. Wolters en W.M. Veltman-Breddels, bijgestaan door mr. S.R.M.I. Roos-Bollen als griffier.

Namens mr. M.A.F. Tan-de Sonnaville, die buiten staat is, getekend door :

Mw. W.M. Veltman-Breddels, lid

Mr. Tan-de Sonnaville is buiten staat dit advies te ondertekenen.

Kenmerk 2010 T 123

Op grond van art. 16.4 van de Regeling wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aange-tekend schrijven aan de Overste van de Congregatie van Fraters van Utrecht en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Regeling stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Regeling geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Regeling ontvangt de BAC een afschrift van de beslissing van de Overste.